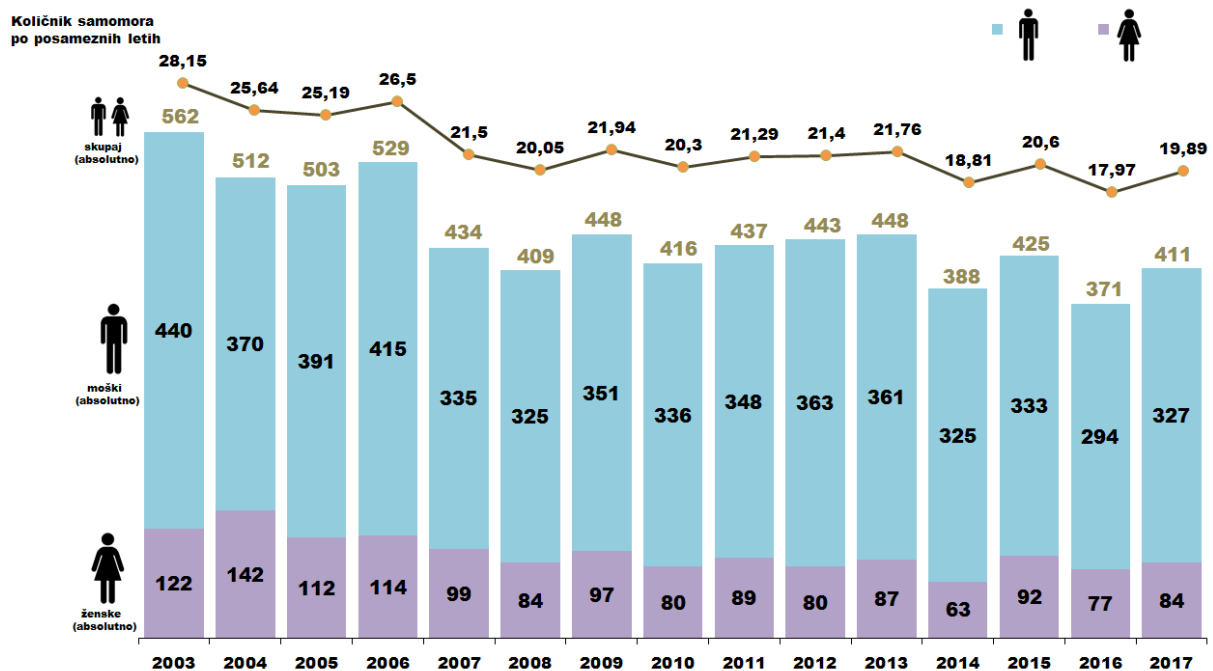

Priloga 1 - Podatki o samomoru v Sloveniji in trend samomorilnosti

Statistika umrljivosti zaradi samomora v Sloveniji v letu 2017

Leta 2017 je samomorilni količnik v Sloveniji (število umrlih zaradi samomora na 100.000 prebivalcev) znašal 19,89 (31,87 za moške in 8,08 za ženske). V absolutnih številkah to pomeni, da je za posledicami samomora v letu 2017 umrlo 411 oseb (327 moških in 84 žensk). Razmerje med moškimi in ženskimi samomori je znašalo 3,8 kar pomeni, da za posledicami samomora umre približno štirikrat več moških kot žensk. Samomorilni količnik, ki smo ga zabeležili v letu 2017, je nekoliko višji v primerjavi z letom 2016 (ko je bil samomorilni količnik najnižji v zadnjih nekaj desetletjih in precej pod dolgoletnim povprečjem) (Tabela 1 in 2). Kljub temu lahko rečemo, da je samomorilni količnik v letu 2017 še vedno bil precej nižji kot v desetletjih poprej.

Vsekakor je upad samomorilnega količnika, ki smo ga zabeležili v preteklih letih, vzpodbuda za nadaljevanje dela na področju preprečevanja samomora oziroma preventivnih dejavnosti (ozaveščanje splošne javnosti, aktivnosti destigmatizacije, delo na krepitvi veščin in kompetenc za prepoznavanje in obravnavo samomorilno ogroženih pri različnih ciljnih skupinah – splošna javnost, različni profili strokovnjakov...), porast, zabeležen v letu 2017 pa informacija, da je preprečevanje samomora naloga, ki se ji je potrebno kontinuirano posvečati in naloga, pri kateri morajo sodelovati vsi sektorji (zato je tudi letošnje geslo »Skupaj za preprečevanje samomora«). Prav tako je pozornost potrebno usmerjati v povečevanje dostopnosti do pomoči. S sprejetjem Resolucije nacionalnega

plana o duševnem zdravju (RNPDZ), bodo preventivne aktivnosti, ki so se v zadnjih letih zgostile na področju preprečevanja samomora, dobile strateški okvir in podlago, da se bo nadaljevalo njihovo sistematično izvajanje oziroma da se bodo aktivnosti okrepile tam, kjer jih do zdaj ni bilo ali pa so bile slabše zastopane.

Samomor v Sloveniji predstavlja velik javnozdravstveni problem in Slovenija sodi med tiste države, ki so zaradi samomora bolj ogrožene. Kljub trendu upada samomorilnega količnika, je Slovenija še vedno nad evropskim povprečjem (11 na 100 000 prebivalcev), kjer pa je v zadnjih nekaj letih podobno kot v Sloveniji, opaziti upadanje umrljivosti zaradi samomora. Podobno kot drugod po svetu je tudi v Sloveniji višji količnik samomora opaziti z naraščanjem starosti (posebej izrazito je to pri moških v višjih starostnih skupinah, Tabela 4), med bolj ogrožena področja še vedno spadajo vzhodne statistične regije (kjer ponekod izstopa izrazito visok samomorilni količnik med moškimi), medtem ko je pojavnost samomora v zahodnih statističnih regijah nižja (Tabela 3).

Tabela 1. Količnik samomora (število umrlih zaradi samomora na 100 000 prebivalcev letno) v Sloveniji od leta 2003 – 2017 (skupaj, moški, ženske; Vir: Baza umrlih NIJZ)

leto	skupaj	moški	ženske	Razmerje m/ž
2003	28,15	45,02	11,97	3,8
2004	25,64	37,87	13,92	2,7
2005	25,19	40,02	10,98	3,6
2006	26,5	42,5	11,2	3,8
2007	21,5	33,7	9,7	3,5
2008	20,05	32,11	8,18	3,9
2009	21,94	34,69	9,41	3,7
2010	20,3	33,11	7,73	4,3
2011	21,29	34,27	8,58	3,9
2012	21,40	35,67	7,70	4,6
2013	21,76	35,42	8,37	4,2
2014	18,81	31,79	6,05	5,2
2015	20,60	32,57	8,84	3,7
2016	17,97	28,71	7,40	3,8
2017	19,89	31,87	8,08	3,8

Tabela 2. Absolutno število samomorov v Sloveniji od leta 2003 - 2017 (skupaj, moški, ženske; Vir: Baza umrlih NIJZ)

Leto	skupaj	moški	ženske
2003	562	440	122
2004	512	370	142
2005	503	391	112
2006	529	415	114
2007	434	335	99
2008	409	325	84
2009	448	351	97
2010	416	336	80
2011	437	348	89
2012	443	363	80
2013	448	361	87
2014	388	325	63
2015	425	333	92
2016	371	294	77
2017	411	327	84

Tabela 3. Količniki samomora v različnih statističnih regijah v letu 2017 (skupaj, moški, ženske; Vir: Baza umrlih NIJZ)

Statistična regija	Samomorilni količnik skupaj	Samomorilni količnik moški	Samomorilni količnik ženske	Absolutno število
Pomurska	13,88	24,67	3,42	16
Podravska	25,51	39,41	11,76	82
Koroška	18,36	30,98	5,66	13
Savinjska	29,40	49,22	9,44	75
Zasavska	19,21	31,84	6,90	11
Posavska	29,17	44,87	13,32	22

Jugovzhodna Slovenija	18,92	31,93	5,66	27
Osrednjeslovenska	14,99	24,54	5,81	81
Gorenjska	21,11	29,72	12,65	43
Primorsko notranjska	17,13	26,34	7,70	9
Goriška	19,54	28,86	10,20	23
Obalno kraška	7,91	14,19	1,74	9

Tabela 4. Količniki samomora v različnih starostnih skupinah 2017 (skupno za oba spola; Vir: Baza umrlih NIJZ)

Starostne skupine	Samomorilni količnik 2017	Moški spol	Ženski spol
10-19 let	2,14	4,15	0,00
20-29 let	13,38	19,10	6,37
30-39 let	13,71	21,92	1,86
40-49 let	15,38	22,55	6,43
50-59 let	36,77	56,06	15,68
60-69 let	25,29	40,44	11,55
70-79 let	24,54	54,15	9,73
80+	37,50	155,02	10,20

Besedilo pripravila: **doc. dr. Saška Roškar**, Nacionalni inštitut za javno zdravje

Podatke pripravila: **Miloš Kravanja in Vili Prodan**, NIJZ

Graf pripravila: **Andreja Frič**, NIJZ
